

Oponentský posudek bakalářské práce Kláry Tipanové Jazyk a styl publicistických textů v regionální publicistice zaměřených na kulturní problematiku

V úvodu bakalářské práce autorka uvádí, že hlavním cílem je analýza syntaktické a stylistické roviny textů současné psané regionální publicistiky a že autorčin zájem směřoval především k textům, které se zabývají kulturní problematikou. Zároveň však udává, že analýze podrobila také sportovní reporty či články zaměřené na politickou situaci. Při obhajobě by autorka toto rozhodnutí, které je možné, avšak nekoresponduje zcela s tématem bakalářské práce, měla zdůvodnit.

Teoretická část diplomové práce je zpracována výborně, autorka vymezuje základní pojmy, s nimiž se v textu pracuje, odlišuje publicistiku a žurnalistiku, charakterizuje publicistický styl i jednotlivé útvary tohoto stylu, zaměřuje se na jazykové prostředky v publicistických textech.

Kritéria analýzy roviny syntaktické i stylistické byla zvolena výborně. Na s. 17 autorka cituje nepřesně definici predikátu slovesného složeného: „*Skládá se z infinitivu významového slovesa a z určitého tvaru slovesa fázového (začít, přestat, zůstat, arch. jal se zpívat) nebo ze základního slovesa modálního (musit, moci, smět, umět, chtít, mít).*“ Uvádí tento zdroj: GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba spisovné češtiny: [vysokošk. učebnice pro stud. filozof. fakult]*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. V uvedeném zdroji na s. 246 jsou však pouze tato modální slovesa: *musit, moci, smět, chtít, mít*. Sloveso *umět* mezi modálními slovesy zařazeno není.

Autorka správně konstatuje, že „*členění přívlastku genitivního (adnominálního) se u jednotlivých autorů liší*“. Za diskutabilní však považují slovo „nejčastěji“ v následujícím tvrzení: „*Nejčastěji však bývá rozdělen na genitiv přívlastňovací, genitiv vlastnosti, genitiv vysvětlovací, genitiv částečný, genitiv cíle a výsledku děje a genitiv stupňovací.*“ Genitiv stupňovací nebývá uváděn často.

Analýza, kterou autorka provedla, byla velmi pracná. Autorka dokládá zjištěné syntaktické i stylizační jevy příklady. Na s. 25 jsou uvedeny jako příklady příslovečných určení místa *v centru města, v Plzni, do klobouku*. Bylo by vhodné uvádět příslovečná určení místa společně s řídicím slovesem či přídavným jménem, jako to je správně provedeno u příslovečných určení způsobu. Jen tak je možné rozhodnout, zda na s. 27 považuje autorka výraz *v Plzni* za příslovečné určení v titulku *Deset objektů v Plzni ozdobí výtvoř umělců*, či ve spojení *skladový prostor či pilíř mostu ozdobí v Plzni... díla*. Stejně tak chybí řídicí výraz u příslovečných určení času na s. 26.

Bylo by bývalo vhodné zaměřit se i na identifikaci překlepů, které v textech vedou k syntaktickým nedostatkům, konkrétně u shodných přívlastků, a způsobují čtenářům diskomfort při čtení textu, např. *dalším zajímavou kapelou jsou..., třetímpotvrzenou je zpěvačka Daiana Lou z Itálie*.

Při obhajobě by autorka měla objasnit, proč považuje za parenteze výpovědi v přímé řeči na s. 26. *Kdo tenkrát měl na bundě americkou vlajku, byl prostě frajer. Město mělo pořád ten cejch lži*. V předchozím textu uvádí: *Ani v tomto článku nechybí parenteze, které uvozují přímou řeč účastníků oblíbeného festivalu. U těchto typů parentezí sledujeme několik zajímavých obrazných pojmenování a slovních obrátů*.

Na s. 27 autorka správně uvádí, že text článku *Deset objektů v Plzni ozdobí výtvoř umělců* „není bohatý na užití obrazných pojmenování či frazeologických obrátů“, přesto mohla uvést i ojediněle se vyskytující frazémy, např. *tváří v tvář*.

I když to nebylo cílem syntaktické a stylistické analýzy textu *Pokračování princezny zakleté v čase se začalo natáčet na Gutštejně*, bylo by vhodné zmínit se i o chybě pravopisné, která značně ztěžuje čtenářům porozumění čtenému textu: „...*bude se natáčet dokumentární film o českých svědcích, ten by se měl týkat i kardinála Berana.*“

Syntaktickým jevem je i shoda přísudku s podmětem. Při analýze textu *Plzeňská katedrála se po velké rekonstrukci opět otevře návštěvníkům* by bylo vhodné upozornit i na chybu tohoto typu: „*Biskupství plánuje, že by se na koncert Plzeňské filharmonie a Divadla J. K. Tyla mohly podívat i lidé.*“

Bakalářská práce má velmi dobrou jazykovou i formální úroveň. Nedostatky tohoto typu jsou ojedinělé.

S. 20 – překlep (nadbytečné užití předložky): *Jedná se o například o spojení u příležitosti, v rámci, v zájmu atd.*

S. 20 – překlep (chybně uvedený pojem): *Mezi tyto odchylky řadíme zeugma, anakolut, konataminaci a atrakci.*

S. 38 – překlep: *I přesto nalézáme více vět jednoduchých, než souvětí.*

S. 30 – nadbytečná interpunkční čárka: *S přihlédnutím k tématu článku, není text příliš bohatý na obrazná pojmenování, frazeologické obraty či kontaktné prostředky.*

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.

Plzeň 4. 9. 2022

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka bakalářské práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

Jelínková

Oponentský posudek bakalářské práce Kláry Tipanové Jazyk a styl publicistických textů v regionální publicistice zaměřených na kulturní problematiku

V úvodu bakalářské práce autorka uvádí, že hlavním cílem je analýza syntaktické a stylistické roviny textů současné psané regionální publicistiky a že autorčin zájem směřoval především k textům, které se zabývají kulturní problematikou. Zároveň však udává, že analýze podrobila také sportovní reporty či články zaměřené na politickou situaci. Při obhajobě by autorka toto rozhodnutí, které je možné, avšak nekoresponduje zcela s tématem bakalářské práce, měla zdůvodnit.

Teoretická část diplomové práce je zpracována výborně, autorka vymezuje základní pojmy, s nimiž se v textu pracuje, odlišuje publicistiku a žurnalistiku, charakterizuje publicistický styl i jednotlivé útvary tohoto stylu, zaměřuje se na jazykové prostředky v publicistických textech.

Kritéria analýzy roviny syntaktické i stylistické byla zvolena výborně. Na s. 17 autorka cituje nepřesně definici predikátu slovesného složeného: „*Skládá se z infinitivu významového slovesa a z určitého tvaru slovesa fázového (začít, přestat, zůstat, arch. jal se zpívat) nebo ze základního slovesa modálního (musit, moci, smět, umět, chtít, mít).*“ Uvádí tento zdroj: GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba spisovné češtiny: [vysokošk. učebnice pro stud. filozof. fakult]*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. V uvedeném zdroji na s. 246 jsou však pouze tato modální slovesa: *musit, moci, smět, chtít, mít*. Sloveso *umět* mezi modálními slovesy zařazeno není.

Autorka správně konstatuje, že „*členění přívlastku genitivního (adnominálního) se u jednotlivých autorů liší*“. Za diskutabilní však považují slovo „nejčastěji“ v následujícím tvrzení: „*Nejčastěji však bývá rozdělen na genitiv přívlastňovací, genitiv vlastnosti, genitiv vysvětlovací, genitiv částečný, genitiv cíle a výsledku děje a genitiv stupňovací.*“ Genitiv stupňovací nebývá uváděn často.

Analýza, kterou autorka provedla, byla velmi pracná. Autorka dokládá zjištěné syntaktické i stylizační jevy příklady. Na s. 25 jsou uvedeny jako příklady příslovečných určení místa *v centru města, v Plzni, do klobouku*. Bylo by vhodné uvádět příslovečná určení místa společně s řídicím slovesem či přídavným jménem, jako to je správně provedeno u příslovečných určení způsobu. Jen tak je možné rozhodnout, zda na s. 27 považuje autorka výraz *v Plzni* za příslovečné určení v titulku *Deset objektů v Plzni ozdobí výtvoř umělců*, či ve spojení *skladový prostor či pilíř mostu ozdobí v Plzni... díla*. Stejně tak chybí řídicí výraz u příslovečných určení času na s. 26.

Bylo by bývalo vhodné zaměřit se i na identifikaci překlepů, které v textech vedou k syntaktickým nedostatkům, konkrétně u shodných přívlastků, a způsobují čtenářům diskomfort při čtení textu, např. *dalším zajímavou kapelou jsou..., třetímpotvrzenou je zpěvačka Daiana Lou z Itálie*.

Při obhajobě by autorka měla objasnit, proč považuje za parenteze výpovědi v přímé řeči na s. 26. *Kdo tenkrát měl na bundě americkou vlajku, byl prostě frajer. Město mělo pořád ten cejch lži*. V předchozím textu uvádí: *Ani v tomto článku nechybí parenteze, které uvozují přímou řeč účastníků oblíbeného festivalu. U těchto typů parentezí sledujeme několik zajímavých obrazných pojmenování a slovních obrátů*.

Na s. 27 autorka správně uvádí, že text článku *Deset objektů v Plzni ozdobí výtvoř umělců* „není bohatý na užití obrazných pojmenování či frazeologických obrátů“, přesto mohla uvést i ojediněle se vyskytující frazémy, např. *tváří v tvář*.

I když to nebylo cílem syntaktické a stylistické analýzy textu *Pokračování princezny zakleté v čase se začalo natáčet na Gutštejně*, bylo by vhodné zmínit se i o chybě pravopisné, která značně ztěžuje čtenářům porozumění čtenému textu: „...*bude se natáčet dokumentární film o českých svědcích, ten by se měl týkat i kardinála Berana.*“

Syntaktickým jevem je i shoda přísudku s podmětem. Při analýze textu *Plzeňská katedrála se po velké rekonstrukci opět otevře návštěvníkům* by bylo vhodné upozornit i na chybu tohoto typu: „*Biskupství plánuje, že by se na koncert Plzeňské filharmonie a Divadla J. K. Tyla mohly podívat i lidé.*“

Bakalářská práce má velmi dobrou jazykovou i formální úroveň. Nedostatky tohoto typu jsou ojedinělé.

S. 20 – překlep (nadbytečné užití předložky): *Jedná se o například o spojení u příležitosti, v rámci, v zájmu atd.*

S. 20 – překlep (chybně uvedený pojem): *Mezi tyto odchylky řadíme zeugma, anakolut, konataminaci a atrakci.*

S. 38 – překlep: *I přesto nalézáme více vět jednoduchých, než souvětí.*

S. 30 – nadbytečná interpunkční čárka: *S přihlédnutím k tématu článku, není text příliš bohatý na obrazná pojmenování, frazeologické obraty či kontaktné prostředky.*

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **velmi dobře**.

Plzeň 4. 9. 2022

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka bakalářské práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

Jelínková